

Vlaanderen
is open ruimte

PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF

Infobrochure vrijwillige stopzetting van varkensstallen
met een impactscore hoger dan 0,5%

Colofon

Redactie

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Verantwoordelijke uitgever

Toon Denys

Gedelegeerd Bestuurder

Consciencegebouw

Koning Albert II-laan 15

1210 Brussel

Mei 2025

Deze brochure is louter informatief en er kunnen geen rechten aan ontleend worden. De informatie opgenomen in deze brochure is niet aangepast aan omstandigheden die specifiek zijn voor een persoon of entiteit, en kan dan ook niet beschouwd worden als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan.

////////////////////////////////////

1 INHOUD

1	Inhoud	3
2	Vooraf.....	4
3	De stopzettingsregeling	5
3.1	Hoe dien ik een aanvraag in?	5
3.2	Wie kan een aanvraag indienen?	5
3.3	Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de stopzettings- en sloopvergoeding?	7
3.4	Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettings- en sloopvergoeding?	8
4	Welke documenten moet ik toevoegen bij het aanvragen van een stopzettings- en sloopvergoeding?	13
5	De rangschikking van de aanvragen.....	13
6	De berekening van de vergoeding	14
6.1	Hoeveel vergunde varkens worden vergoed?	14
6.2	Hoeveel bedraagt de stopzettingsvergoeding?	14
6.3	Hoeveel bedraagt de sloopvergoeding?	16
7	De procedure van de oproep	16
8	Contact	17

2 VOORAF

Door het stopzetten van de varkensstallen en het annuleren van de bijhorende nutriëntenemissierechten, wil de Vlaamse Regering de uitstoot van ammoniak sterk terugdringen in Vlaanderen. Daarbij komen varkensbedrijven (KMO's) met een hogere impactscore eerst in aanmerking voor de stopzetting, zodat een maximale positieve impact op de habitat en soorten binnen de speciale beschermingszones wordt bekomen.

Op 24 juni 2022 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het ontwerpbesluit Vlaamse Regering betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen. Met dat besluit krijgt de steunregeling de nodige juridische basis. Na die principiële goedkeuring werd de steunregeling aangemeld bij de Europese Commissie in het kader van staatssteun. De Europese Commissie keurde de steunregeling goed op 9 maart 2023.

Op 10 maart 2023 keurde de Vlaamse Regering de steunregeling inhoudelijk goed en keurde ze ook de definitieve Programmatorische Aanpak Stikstof goed (PAS).

Nu de steunregeling inhoudelijk is goedgekeurd door de Vlaamse Regering wenst de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) de varkenshouder in te lichten. Zo is er tijd om kennis te nemen van de ontwerpregeling en kan de afweging worden gemaakt om al dan niet in te stappen. De periode van indiening start op maandag 3 april 2023 en duurt tot en met 17 juni 2023.

Bijkomende vragen kunnen gesteld worden via het e-mailadres stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be

////////////////////////////////////

3 DE STOPZETTINGSREGELING

3.1 HOE DIEN IK EEN AANVRAAG IN?

De exploitant dient het volledig ingevulde en ondertekende [aanvraagformulier](#) via een aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs in bij:

Vlaamse Landmaatschappij
Dienst projectondersteuning
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

Of bij een regionale vestiging

VLM Gent
 Virginie Lovelinggebouw, Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75, 9000 Gent

VLM Brugge
 Velodroomstraat 28, 8200 Brugge

VLM Leuven
 Dirk Boutsgebouw, Diestsepoort 6 bus 74, 3000 Leuven

VLM Herentals
 Cardijnlaan 1, 2200 Herentals

VLM Hasselt
 Hendrik Van Veldekegebouw, Koningin Astridlaan 50, 3500 Hasselt

Bijlagen kunnen ook per e-mail verstuurd worden naar stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be. Vermeld dan altijd in de e-mail het exploitatienummer van de exploitatie waar de varkensstallen worden stopgezet.

3.2 WIE KAN EEN AANVRAAG INDIENEN?

Alle exploitanten (KMO's) met een exploitatie waarop varkens worden gehouden met een impactscore hoger dan 0,5% kunnen een aanvraag indienen voor de stopzettingsvergoeding. De stopzettingsvergoeding komt toe aan de exploitant van de varkensstal. De exploitant beschikt over een exploitantnummer, een exploitatienummer en landbouwnummer gekend bij de Vlaamse overheid.

Exploitanten (KMO's) met een exploitatie waarop varkens worden gehouden met een impactscore hoger dan 0,5% zoals desktop door de Vlaamse overheid berekend op basis van de totale emissies 2021 van de exploitatie uit de mestbankaangifte komen in aanmerking. Die exploitanten zijn bij de VLM gekend en worden voorafgaand aan de oproep geïnformeerd via e-mail of brief.

De desktop berekende impactscore werd berekend met volgende parameters:

Actuele habitats (habitatkaart BWK)	Habitatkaart 2020
Terreinen onder passend beheer	Natuurstreefbeelden actuele beheerplannen - versie 2021
Zoekzones	Voorlopige zoekzones 0.2
Stalemissies (veebezetting + staltechnieken)	Productiejaar 2021
EMAV-versie	EMAV 2.1
VLOPS-versie	VLOPS22
Meteo & achtergronddepositie	2020
Methodiek impactscoreberekening	Volledige doorrekening IFDM Depositiesnelheid o.b.v. landgebruik VLOPS (1 km ²)

Bijkomend kunnen exploitanten zelf aantonen dat de exploitatie een impactscore heeft hoger dan 0,5% door een eigen berekening te maken met de impactscoretool op basis van de actuele vergunningsgegevens (waaronder vergunde dieren aantallen en de kenmerken van de stallen). De vergunning waarop de berekening is gebaseerd is niet geheel of gedeeltelijk vervallen, geschorst of opgeheven. Deze exploitanten kunnen zich zelf kenbaar maken en voegen het ‘rapport impactscore berekening’ toe aan hun aanvraag.

De impactscoretool is terug te vinden op de website: <https://impactscore.omgeving.vlaanderen.be/>

Als de impactscore door de aanvrager wordt berekend met de impactscoretool op basis van de actuele vergunningsgegevens, zal die impactscore gebruikt worden voor de rangschikking van de aanvragers en bepaalt die dus mee wie het eerst in aanmerking komt voor de vergoeding.

Ook wanneer de exploitant vindt dat de desktopberekening afwijkt van de impactscoreberekening met de impactscoretool kan hij zijn berekening overmaken aan de VLM en zal die berekende impactscore met de impactscoretool en actuele vergunningsgegevens gebruikt worden voor de rangschikking.

Bij de aanvraag van een stopzettingsvergoeding kan door de eigenaar van de stop te zetten stal ook een sloopvergoeding worden aangevraagd voor het slopen van de stal en bijhorende erfverharding. Het slopen van de stallen is geen verplichting.

De aanvraag wordt ondertekend door alle belanghebbenden:

- de exploitant aan wie de stopzettingsvergoeding wordt verleend,
- de houder van de milieuvergunning of van de omgevingsvergunning
- de landbouwer aan wie de nutriëntenemissierechten zijn toegewezen
- de eigenaar(s) van de stallen en erfverharding (alle mede-eigenaars, naakte eigenaars en vruchtgebruikers)

////////////////////

3.3 WAT ZIJN DE VOORWAARDEN OM IN AANMERKING TE KOMEN VOOR DE STOPZETTINGS- EN SLOOPVERGOEDING?

De aanvraag moet uiterlijk 45 dagen na de datum van inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag van de stopzettingsvergoeding:

- Een aanvraag voor stopzetting wordt ingediend voor een volledige stal.
Een stal is een gebouw waar varkens gehouden worden met inbegrip van de aanhorigheden die vanuit bouwtechnisch oogpunt een rechtstreekse aansluiting of steun vinden bij het gebouw waar varkens worden gehouden en eveneens ter ondersteuning dient voor het houden van varkens (bv. opslagplaats, bewaarplaats diergeneeskundige middelen, sanitaire ruimte, luchtwasser,...).
- Wanneer de aanvraag wordt ingediend voor de stopzettingsvergoeding mag het houden van varkens in de stal door de exploitant nog niet stopgezet zijn en werd de stal gedurende vijf jaar voor de indiening van de aanvraag onafgebroken benut.
Onafgebroken benut betekent evenwel dat een beperkte leegstand mogelijk is als die valt onder de gangbare gebruiken bij het houden van varkens. Een tijdelijke leegstand zoals de sanitaire leegstand of voor het herstellen of hernieuwen van installaties zijn gekende gebruiken.
De stal moet op het moment van aanvraag volledig benutbaar zijn voor het houden van varkens. De mestbankaangifte zal gecontroleerd worden op aanwezigheid van varkens in de productie jaren 2017 tot 2022.
- De exploitatie moet beschikken over de vereiste vergunningen en die vergunningen zijn niet vervallen, geschorst of opgegeven op het moment van de aanvraag.
Als een varkenshouder een beroep wil doen op 'het vermoeden van vergunning' van een varkensstal, dan laat hij de varkensstal opnemen in het vergunningenregister.
- De landbouwer waartoe de exploitatie behoort, beschikt over voldoende nutriëntenemissierechten (NER) voor het aantal dieren dat gehouden wordt op zijn exploitaties.
- De steunregeling moet voldoen aan de regels van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw en de bosbouwsector en in de plattelandsgebieden (mededeling van de commissie 2022/C 485/01), waaronder:
 - o De exploitatie maakt geen deel uit van een onderneming in moeilijkheden. Een onderneming in moeilijkheden is een landbouwbedrijf, geëxploiteerd door een rechtspersoon, landbouwer, met een negatief eigen vermogen of een landbouwbedrijf, geëxploiteerd door een natuurlijke persoon, landbouwer of een maatschap, waarvan de kredieten opgezegd zijn of waarvan er beslag op de inkomsten gelegd werd.
 - o Tegen het landbouwbedrijf loopt geen bevel tot terugvordering ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.

- Er is geen overheidssteun of de-minimissteun verkregen of aangevraagd voor dezelfde kosten waarvoor via deze oproep een vergoeding wordt aangevraagd en er zal indien er via deze oproep wordt vergoed geen overheidssteun of de-minimissteun worden aangevraagd of verkregen voor dezelfde kosten.
- Het landbouwbedrijf valt niet onder de categorie grote ondernemingen. Tot grote ondernemingen behoren bedrijven waar meer dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen EUR of het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen EUR overschrijdt. Het landbouwbedrijf is eveneens niet meer dan 25% in handen van een grote onderneming.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag van de sloopvergoeding:

- Er kan enkel een sloopvergoeding worden aangevraagd voor stallen en aansluitende erfverharding die in het kader van deze steunregeling worden stopgezet.

3.4 Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettings- en sloopvergoeding?

De aanvraag voor het uitbetalen van de stopzettingsvergoeding moet binnen het jaar na het ontvangen van de beslissing over het al dan niet toekennen van de stopzettingsvergoeding ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettingsvergoeding:

Het houden van varkens in de stal is reeds volledig en definitief stopgezet en de stalrichting voor het houden van varkens werd verwijderd.

De houder van de milieuvergunning of omgevingsvergunning moet de stopzetting van de vergunde stal en bijhorende vergunde dierplaatsen melden bij de vergunningverlenende overheid binnen de twee maanden na het stopzetten van het aanhouden van de varkens in de stal. Die melding moet digitaal gebeuren via het [online omgevingsloket](#).

Het aangepaste vergunningenbesluit wordt als bewijs bij uw aanvraag tot uitbetaling gevoegd.

Bij de aanvraag voor de uitbetaling van de stopzettingsvergoeding worden de nutriëntenemissierechten van het landbouwbedrijf waartoe de exploitatie met stop te zetten stallen behoort geannuleerd, overeenkomstig het aantal vergoede dieren en overeenkomstig de volgende tabel:

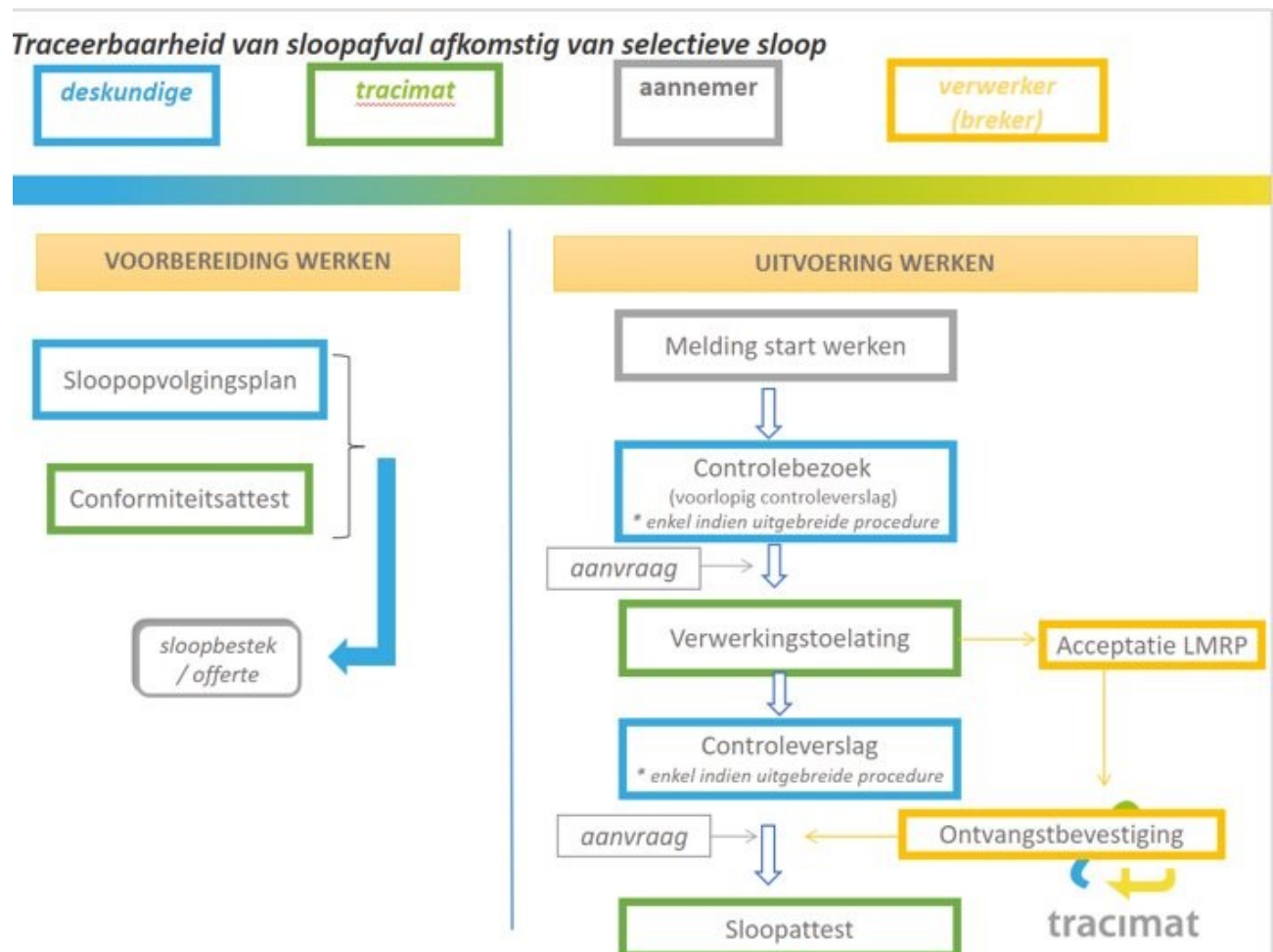
DIERSOORT	NUTRIËNTENEMISSIONRECHTEN
VARKENS	
- Zeugen inclusief biggen met een gewicht kleiner dan 7 kg	38,50
- Biggen van 7 tot 20 kg	4,48
- Beren	38,50
- Andere varkens:	
○ Van 20 tot 110 kg (tweefasig of driefasig)	18,33

pagina 10 van 17

De sloopdeskundige, uitvoerder van de sloopwerken en verwerker van het steenpuin moeten aangesloten zijn bij de sloopbeheerorganisatie Tracimat. Voor meer info kunt u Tracimat contacteren.

- Voorafgaand aan het slopen van de mestkelders moeten die worden geruimd waarbij de mest wordt afgevoerd conform de bepalingen uit het mestdecreet. U neemt daarvoor contact op met de Mestbank.
- Na de sloop worden alle ontstane putten aangevuld met geschikte grond. Na de aanvulling wordt de volledige zone geprofileerd tot op het maaiveld. Het aanvullen van de ontstane putten moet overeenkomstig de VLAREBO regelgeving gebeuren en daarbij kan het opmaken van een technisch verslag, een grondverzettoelating of een grondtransportmelding noodzakelijk zijn. Die documenten kunnen opgevraagd worden voorafgaand aan de uitbetaling van de sloopvergoeding.
- Als deze voorwaarden bij het slopen niet worden nagekomen kan de uitbetaling worden geweigerd of kunnen de toegekende vergoedingen worden teruggevorderd. De aanvrager laat toe dat personeelsleden van de Vlaamse overheid de terreinen betreden om de nodige vaststellingen te doen.

Een schematisch overzicht van de procedure werd opgemaakt door Tracimat en kan hier geraadpleegd worden.

4 WELKE DOCUMENTEN MOET IK TOEVOEGEN BIJ HET AANVRAGEN VAN EEN STOPZETTINGS- EN SLOOPVERGOEDING?

Om ontvankelijk te zijn, moet het aanvraagformulier met bijhorende documenten tijdig, volledig ingevuld en ondertekend door alle betrokkenen via een aangetekend schrijven ingediend worden.

De aanvraag bevat onder andere de volgende gegevens en bijhorende documenten:

- de identificatiegegevens van de aanvrager, de eigenaar(s) van de stal, de eigenaar van de NER en de houder van de vergunningen;
- het adres en exploitatienummer van de exploitatie waartoe de stal behoort;
- de perceelsnummers van de stop te zetten stallen in de verzamelaanvraag 2021
- alle nodige vergunningen (stedenbouwkundige vergunning, milieuvergunning of omgevingsvergunning) van de exploitatie waarvan de eindtermijn op het moment van de aanvraag niet verstreken is met inbegrip van de bijhorende plannen;
- de aanduiding op cartografisch materiaal van de stal of stallen die stopgezet en gesloopt zullen worden alsook de erfverharding die gesloopt zal worden. Het cartografisch materiaal kunnen bijvoorbeeld afdrukken zijn uit de verzamelaanvraag of geopunt;
- de aanduiding en het aantal m² stal dat gesloopt zal worden;
- de aanduiding en het aantal m² erfverharding dat gesloopt zal worden;
- een kadastraal uittreksel als bewijs van eigendom van de stallen en erfverharding
- het jaar waarop de bouwvergunning of omgevingsvergunning werd afgeleverd en het jaar waarop werd gestart met de bouw van de stal
- het aantal vergunde dierplaatsen in de varkensstallen
- optioneel een berekening van de impactscore van de exploitatie

5 DE RANGSCHIKKING VAN DE AANVRAGEN

Voor de regeling van vrijwillige stopzetting van varkensstallen is een beperkt budget beschikbaar. Niet alle varkenshouders die aan alle voorwaarden voldoen zullen een stopzettings- of sloopvergoeding toegekend krijgen.

Het toekennen van een stopzettings- en sloopvergoeding gebeurt op basis van een rangschikking. Wanneer op de exploitatie geen enkele stopgezette stal wordt gesloopt wordt de impactscore van de exploitatie gebruikt voor de rangschikking. Wanneer op de exploitatie een stopgezette stal wordt gesloopt, wordt de impactscore van de exploitatie vermenigvuldigd met een factor 2. Die impactscore wordt vervolgens gebruikt voor de rangschikking. De exploitaties met de hoogste score komen het eerst in aanmerking voor het toekennen van de vergoedingen.

[illegible]

De impactscore die gebruikt zal worden voor de rangschikking is de impactscore die gekend is bij de VLM op basis van desktopberekeningen met dieraantallen aangegeven in productiejaar 2021.

In afwijking daarvan kan de varkenshouder zelf zijn impactscore berekenen en het rapport van de impactscoreberekening meesturen met de aanvraag. De impactscore wordt in dat geval berekend met de meest recent beschikbare impactscoretool en de gegevens van de actuele geldende vergunningtoestand. In het geval dat de varkenshouder een correct berekende impactscore aanlevert wordt die impactscore gebruikt voor de rangschikking.

6 DE BEREKENING VAN DE VERGOEDING

De vergoeding voor het stopzetten bestaat uit de vergoeding voor het stopzetten van de varkensstallen en een vergoeding voor de sloop van de varkensstallen.

6.1 HOEVEEL VERGUNDE VARKENS WORDEN VERGOED?

De stopzettingsvergoeding wordt verleend voor het aantal aanwezige varkens in de stal waarvoor de stopzettingsvergoeding wordt aangevraagd. Het aantal aanwezige dieren wordt bepaald op basis van de mestbankaangifte van de dieraantallen per diercategorie van het productiejaar 2021.

Is het op basis van de aangiftegegevens van de Mestbank niet éénduidig te bepalen wat de gemiddelde veebezetting was in de stop te zetten stal, dan wordt met dezelfde verhouding als de vergunde plaatsen in de stallen de aangegeven dieren aantallen over de stallen verdeeld. Bij het toewijzen van de aangegeven dieren aantallen aan de aanwezige varkensstallen wordt ook rekening gehouden met de aangegeven dieren aantallen per AEA of PAS staltype of -systeem.

6.2 HOEVEEL BEDRAAGT DE STOPZETTINGSVERGOEDING?

De stopzettingsvergoeding per varken is afhankelijk van de diercategorie en de levensduur van de stal. De levensduur van de stal is het aantal jaar tussen het jaar waarop gestart is met de bouw van de stal en het jaar waarop de stopzettingsvergoeding wordt aangevraagd. In de onderstaande tabellen worden de bedragen opgenomen.

Tabel 1: Steunbedrag per dier van de dieren categorie beren en zeugen, inclusief biggen met een gewicht kleiner dan 7 kg volgens de levensduur van de stal

////////////////////////////////////

Levensduur van de stal (in jaren)	Steunbedrag in euro per dier van de dieren­categorie beren en zeugen, inclusief biggen met een gewicht kleiner dan 7 kg euro volgens de levensduur van de stal
0-31	838
32	816
33	759
34	702
35	646
36	589
37	532
38	475
39	419
40	362
Vanaf 40	362

Tabel 2: Steunbedrag per dier van de dierencategorie andere varkens van 20 tot 110 kg en andere varkens van meer dan 110 kg volgens de levensduur van de stal

Levensduur van de stal (in jaren)	Steunbedrag in euro per dier van de dieren­categorie andere varkens van 20 tot 110 kg en andere varkens van meer dan 110 kg volgens de levensduur van de stal
0-31	151
32	148
33	136
34	124
35	112
36	100
37	88
38	77
39	65
40	53
Vanaf 40	53

Tabel 3: Steunbedrag per dier van de dieren categorie biggen met een gewicht van 7 tot 20 kg volgens de levensduur van de stal

Levensduur van de stal (in jaren)	Steunbedrag in euro per dier van de dieren categorie biggen met een gewicht van 7 tot 20 kg volgens de levensduur van de stal
0-31	44
32	44
33	40
34	37
35	33
36	30

